

തകല്പിദിന്റെ അസംബന്ധങ്ങൾ

അന്തിമ പരിണതിയും

മദ്ഹബിന്റെ ഇമാമുകൾ പറഞ്ഞുവെച്ച കാര്യങ്ങളെല്ലാം പ്രമാണങ്ങളുടെ വ്യക്തമായ തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതാണെന്നും അതിനാൽ ഇസ്ലാമിക കർമ്മശാസ്ത്രമേഖലയിൽ അതിൽ നിന്ന് അന്യമായ ഒരു സമീപനത്തിനും ഇനിയങ്ങോട്ട് പ്രസക്തിയില്ലെന്നുമാണ് മദ്ഹബ് പക്ഷപാതികളുടെ കടുത്ത നിലപാട്. മുജ്തഹിദുകളായ നാല് ഇമാമീങ്ങൾക്ക് ശേഷം ഇജ്താഹിദിന്റെ കവാടങ്ങൾ അടക്കപ്പെടുവെന്നും ഇനിയങ്ങോട്ട് ആ നാല് സരണികൾക്ക് വിധേയമായ (ഇജ്തിഹാദ്) ഗവേഷണങ്ങളേ പാടുവുള്ളൂ എന്നുമാണ് അവരുടെ തീവ്രമായ നിലപാട്. എന്നാൽ ഹിജ്റ രണ്ട് മൂന്ന് നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ മനുഷ്യർ അഭിമുഖീകരിച്ചിരുന്ന പ്രശ്നങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുജ്തഹിദുകളായ പണ്ഡിതന്മാർ നടത്തിയ ഗവേഷണങ്ങളിലൂടെ എത്തിച്ചേർന്ന ആശയങ്ങളും മതവിധികളും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മാത്രം 21ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മനുഷ്യർ അവരുടെ നിത്യ ജീവിതത്തിൽ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് എങ്ങനെ വിധി പറയാനാകും? കബ്ർ മാന്തുകയും, മറമാടപ്പെട്ട മയ്യിത്തിൽ നിന്ന് കഫൻ പുടവ എടുത്തു ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച മതവിധിയെന്തെന്ന ചർച്ച കർമ്മശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചതായി വായിക്കാനാകും. അക്കാലത്ത് സമൂഹം അഭിമുഖീകരിച്ച ഒരു വിഷയമായതുകൊണ്ടാണ് അത്തരം ഒരു ചർച്ച 'ഫിക്ഹ്' ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സ്ഥലം പിടിക്കാൻ കാരണമായത്. എന്നാൽ മൊബൈൽ ഫോണും, ഇന്റർനെറ്റും, മനുഷ്യന്റെ ബഹിരാകാശയാത്രയും അടക്കമുള്ള നവീന പ്രശ്നങ്ങളുടെ മധ്യത്തിലാണ് ഇന്നത്തെ ഇസ്ലാമിക ലോകം. മൊബൈൽ ഫോണിൽ വിശുദ്ധ ക്വർആൻ വചനങ്ങൾ റിംഗ്ടോണായി ഉപയോഗിക്കാമോ? ബഹിരാകാശ സഞ്ചാരം നടത്തുന്നതിന്റെ മതവിധിയെന്താണ്? അത് അനുവദനീയമെങ്കിൽ ഗഗനചാരിയുടെ നമസ്കാരം എങ്ങനെ? അയാളുടെ കിബ്ല നിശ്ചയിക്കുന്നതെങ്ങനെ? തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉദാഹരണം. ഇവയുടെ വിധിയും വിശദീകരണങ്ങളും പൗരാണികമായ മദ്ഹബിന്റെ ഇമാമീങ്ങളുടെ വീക്ഷണങ്ങളുടെയോ മറ്റു കർമ്മശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ചർച്ചകളുടെയോ വെളിച്ചത്തിൽ വിധി തേടുകയെന്ന ഇജ്തിഹാദ് മൂന്നാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിന് മുമ്പേ അവസാനിച്ചുപോയി എന്ന് സമ്മതിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഇത്തരം ആധുനിക പ്രശ്നങ്ങളുടെ മതവിധി കണ്ടെത്താൻ മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന് മുമ്പിലുള്ള വഴിയെന്താണ്? ആധുനിക കാലത്തുള്ള ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ പൗരാണികരായ ഫുക്വഹാക്കൾ അഭിമുഖീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ അത്തരം വിഷയങ്ങളിലുള്ള ചർച്ചകളും അവരാരും നടത്തിയിട്ടുണ്ടാകില്ല. ഏതു പ്രശ്നത്തിനും മദ്ഹബിന്റെ ഇടുങ്ങിയ വിചാരധാരയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് 'ക്വാലയും' 'കീലയും' ഉപയോഗിച്ചെങ്കിലും വിധി പറയാൻ പാടുപെടുന്ന മദ്ഹബി പണ്ഡിതന്മാർ ധർമ്മസങ്കടത്തിലാകുന്നത് ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിലാണ്. ക്വർആന്റെയും ഹദീഥിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ നേർക്കുനേരെ വിധിപറയാൻ മുകല്ലിദുകൾക്ക് (മദ്ഹബിനെ അന്ധമായി അനുകരിക്കുന്നവർ) അവകാശമില്ല. അതിനുള്ള അവകാശം മുജ്തഹിദുകൾക്കാണ്. അവരുടെ കാലം മൂന്നാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിന് മുമ്പേ അവസാനിച്ചുവത്രേ!

മുകല്ലിദായ ഒരു വ്യക്തി തകല്പിദ് ചെയ്യുന്ന മദ്ഹബിൽ പരിഹാരമില്ലാത്ത പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് മറ്റൊരു മദ്ഹബിലേക്ക് താൽക്കാലികമായി കുറുമാറ്റം നടത്തി പരിഹാരം കാണുകയെന്ന വഴക്കമാണ് മദ്ഹബ് വാദികൾ ശീലിപ്പിച്ചത്. കാരണം ഇസ്ലാമിക അനുഷ്ഠാനരീതികളെല്ലാം നാലാലൊരു മദ്ഹബിന് വിധേയമായേ ആകാവൂ എന്നൊരടിത്തറ ആദ്യമേ പണിയപ്പെട്ടതാണല്ലോ?

കേരളത്തിൽ ശാഹിജു മക്കയിൽ ഹനഫി!

ശാഹിജു മദ്ഹബിന്റെ കർമ്മാനുഷ്ഠാനരീതിയനുസരിച്ച് കേരളത്തിൽ കഴിയുന്ന ഒരാൾ ഹജ്ജ് നിർവഹണത്തിന് കഅ്ബാ ശരീഫിലെത്തുമ്പോൾ ശാഹിജു മദ്ഹബ് താൽക്കാലികമായി വെടിഞ്ഞ് ഹനഫി മദ്ഹബ് സ്വീകരിക്കുവാൻ നിർബന്ധിതനാകുന്നു!! അപ്രകാരം ചെയ്യാനാണ് അവർ (ശാഫികൾ) നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടാറുള്ളത്. കാരണം ശാഹിജു മദ്ഹബിൽ പരിഹാരമില്ലാത്ത ഒരു പ്രശ്നത്തിന് അവിടെ ഹനഫി മദ്ഹബിൽ പരിഹാരമുണ്ട് എന്നത് തന്നെ. ഒരാൾ തന്റെ ഭാര്യയെ കേവലമായി സ്പർശിക്കുന്നത് കൊണ്ടുതന്നെ അയാളുടെ 'വുജു' (അംഗശുദ്ധി) നഷ്ടമാകുമെന്നതാണ് ശാഹിജു മദ്ഹബിന്റെ കർമ്മശാസ്ത്ര വിധി. ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്ന വിവിധ സന്ദർഭങ്ങളിൽ സ്ത്രീ പുരുഷ വ്യത്യാസമില്ലാത്ത ഒരു ഒഴുക്കാണ് അവിടെ നടക്കുന്നത്. ഇതിനിടയിൽ ശാഹിജു മദ്ഹബ്കാരന് തന്റെ മദ്ഹബിന്റെ വിധി പാലിക്കൽ അപ്രായോഗികമായിത്തീരുന്നു. എന്ത് ചെയ്യും? മുമ്പിൽ ഒരേ ഒരു വഴിയേ ഉള്ളൂ. ലളിതമായ വഴി സ്ത്രീയെ സ്പർശിക്കുന്നതുകൊണ്ട് 'വുജു' നഷ്ടപ്പെടില്ല എന്ന മതവിധി അംഗീകരിച്ച ഹനഫി മദ്ഹബിലേക്ക് കൂടുമാറുകതന്നെ!! എന്തൊരളുപ്പവഴി! എന്തൊരസംബന്ധം? ഇസ്ലാമിന്റെ നെടുന്തൂണുകളിലൊന്നായ ഹജ്ജ് കർമ്മം നിർവഹിക്കുമ്പോൾ ഇത്തരമൊരു പ്രതിസന്ധി സംഭവിക്കുമെന്ന് ഇമാം ശാഫിയോ ആ മദ്ഹബിനെ അംഗീകരിച്ച മഹാപണ്ഡിതന്മാരോ ആലോചിക്കാതെ പോയത് എന്തുകൊണ്ടാണോവോ? നബി(സ്വ)യും പിന്നീട് ഒന്നര നൂറ്റാണ്ടോളംകാലം സ്വഹാബികളും പിൻതലമുറയും അനുഷ്ഠിച്ചുപോന്ന ഹജ്ജ് എന്ന മഹത്തായ അനുഷ്ഠാനത്തിനിടയിൽ ഇത്തരം ഒരു പ്രശ്നം ഉയർന്നുവന്നതേയില്ലേ? ഹിജ്റ 150ലാണ് ഇമാം ശാഫി ജനിക്കുന്നത്. ഇല്ലെന്നാണ് മറുപടിയെങ്കിൽ മദ്ഹബിന്റെ അനുഷ്ഠാന മുറകളെല്ലാം സമ്പൂർണ്ണമാണെന്നും ആ മേഖലയിലെ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളും അവയുടെ പരിഹാരങ്ങളും (കർമ്മശാസ്ത്ര പണ്ഡിതന്മാർ) നേരത്തെ തന്നെ ചർച്ചക്ക് വിധേയമാക്കുകയും ഇജ്തിഹാദ് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു കഴിഞ്ഞതാണെന്ന് പറഞ്ഞ് മദ്ഹബിനെ പ്രമാണീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നവരുടെ വലിയ 'ബഡായി' പറച്ചിലിൽ കഴമ്പില്ലെന്ന സത്യം അനാവൃതമാകുന്നില്ലേ ഇവിടെ?

ഒരു മദ്ഹബനുസരിച്ചുള്ള അനുഷ്ഠാനം പ്രത്യേകമായ സാഹചര്യത്തിൽ പ്രായോഗികമല്ലാതെ വരികയോ മദ്ഹബിന് വിധേയമായി വിധി നിശ്ചയിക്കാൻ കഴിയാതെ വരികയോ ചെയ്യുന്ന പ്രശ്നങ്ങളിൽ മറ്റൊരു മദ്ഹബിലേക്ക് ചേക്കേറി ആശ്ചര്യത്തിലൂടെ പരിഹാരം തേടുന്ന കുറുക്കുവഴി മദ്ഹബ് പക്ഷപാതികൾക്ക് സ്വീകരിക്കാമെങ്കിലും ഒരു മദ്ഹബിലും ചർച്ചയാകാത്തതും ഒരു മദ്ഹബനുസരിച്ചും വിധി പറയാൻ കഴിയാത്തതുമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ എന്തു ചെയ്യാനാകും?

കേരളീയ സാഹചര്യത്തിൽ വളരുന്ന കാർഷിക വിഭവങ്ങളുടെ സക്കാത്തിന്റെ നിസ്വാബ് (നിർബന്ധമാകുന്ന പരിധി) നിശ്ചയിക്കുന്നതിന്റെ മാനദണ്ഡം എന്തായിരിക്കണം? കച്ചവടത്തിന്റെയും പണമിടപാടിന്റെയും പുതിയരീതിയിലൊന്നായി അറിയപ്പെടുന്ന ഷെയർ വ്യാപാരത്തിന്റെ വിധിയെന്താണ്? നവീനമായ മറ്റു ഇടപാടുകൾ, ബാങ്കിംഗ് സമ്പ്രദായങ്ങൾ, ഇൻഷുറൻസുകൾ തുടങ്ങി ആധുനികലോക സമൂഹത്തിന്റെ ജീവിതബന്ധിയും അനുപേക്ഷ്യവുമായിത്തീർന്ന ഒട്ടേറെ ആധുനിക പ്രശ്നങ്ങളുടെ വിധി നിശ്ചയിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ മദ്ഹബിനേയും തക്ലീദിനെയും കെട്ടിപ്പുണരുന്നവർതന്നെ ക്വർആനിന്റെയും ഹദീമിന്റെയും വഴി സ്വീകരിക്കുവാൻ നിർബന്ധിതരാകുന്നില്ലേ? തക്ലീദിന്റെ വേലി പൊളിച്ച് ഇജ്തിഹാദിന്റെ മാർഗ്ഗം അവിഹിതമായി ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടോ? തക്ലീദിന്റെ നിയന്ത്രിതവഴി ഇത്തരം ആധുനിക പ്രശ്നങ്ങളിൽ അപ്രായോഗികമായിത്തീരുമ്പോൾ പൊളിയുന്നത് ഇതുവരെ കെട്ടിയുയർത്തിയ മദ്ഹബിന്റെയും തക്ലീദിന്റെയും അടിത്തറ തന്നെയല്ലേ? തക്ലീദ് വാദികൾ അവസാനം എത്തിച്ചേർന്ന ഈ വസ്തുതയിൽ ആദ്യമേ എത്തിച്ചേർന്ന 'അഹ്ലുൽ ഹദീമ്' തക്ലീദ് വിരുദ്ധ നിലപാട് (വ്യക്തികളുടെ വാക്കിനേക്കാൾ ഹദീമിന് പ്രമാണീകത കൽപ്പിക്കുന്നവർ) അഹ്ലുൽ ഹദീമിന്റേത് പിഴച്ചു വഴിയാണെന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട പ്രധാന ആരോപണം ഇതാണ്. എന്നാൽ ഭിന്ന വീക്ഷണങ്ങളുടെയെല്ലാം അന്തിമതീർപ്പ് പ്രവാചക ചര്യക്കനുസരിച്ചായിരിക്കണം എന്നതാണ് പ്രവാചക ആഹ്വാനം.

നബി(സ്വ) പറഞ്ഞു: ‘നിങ്ങൾ ഭക്തി (തക്വ) ഉള്ളവരാകണമെന്നും ഒരു എത്യോപ്യൻ അടിമയാണ് നിങ്ങളുടെ നേതാവായി വരുന്നതെങ്കിൽ പോലും നിങ്ങൾ കേട്ടുനടരിച്ച് അച്ചടക്കം പാലിക്കണമെന്നും ഞാൻ നിങ്ങളെ ഗുണദോഷിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ (ഇനിയും) ജീവിക്കുന്നവർ ധാരാളം അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണുന്നതാണ്. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ എന്റെ നടപടികളും (സൂന്നത്ത്) സച്ചരിതരായ ഖുലഫാഉ റാഷിദയുടെ നടപടികളും മുറുകെ പിടിക്കുകയും അതിനെ അണപ്പല്ലുകൾ കൊണ്ട് കടിച്ചുപിടിക്കുകയും ചെയ്യുക’ (തിർമുദി)

ഇതിലൂടെ മുസ്ലിം സമൂഹത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ഭിന്നതയെക്കുറിച്ച് നബി(സ്വ) ദീർഘദർശനം ചെയ്യുകയും അത്തരം സന്ദർഭത്തിൽ അവലംഭിക്കേണ്ട നിലപാട് ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുകയാണ്. അതാകട്ടെ പ്രവാചക നടപടിയോടുള്ള പരമമായ വിധേയത്വവും പിന്തുടർച്ചയും തന്നെ. തക്വീദ് വിരുദ്ധ നിലപാടുകാരായ (അഹ്ലുൽ ഹദീഥ്) പിന്തുടരുന്നതും അതുതന്നെയാണ്.

ബശീർ എസ്. പൂജപ്പായിൽ